

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
8 У 18286/20
Дана 25.03.2022. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Шундерић, председника већа, Јелице Пајовић и Весне Иконић, чланова већа, са судским саветником Јеленом Драгојловић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца АА из ... ,ул. ..., чији је пуномоћник Јово Борић, адвокат из Београда, Господара Вучића бр. 168/1, поднетој против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције фонда, Београд, Др Александра Костића 9, ради поништаја решења туженог број: 01-02/181.6.7 8449/20 од 24.09.2020. године, у предмету пензијском, у нејавној седници већа, одржаној дана 25.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ ОДБИЈА

II ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора

Образложење

Оспореним решењем, тачком 1, одбијена је жалба тужиоца изјављена на решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање - Филијала Ваљево, број: 181.8-7-02/20 од 24.07.2020. године, а тачком 2. одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова управног поступка. Наведеним ожалбеним решењем од 24.07.2020. године одбијен је захтев тужиоца од 10.10.2019. године за усклађивање пензије за јануар 2008. године за 4,21 % почев од 01.01.2008. године.

Тужбом поднетом, преко пуномоћника, Управном суду дана 20.10.2020. године, тужилац оспорава законитост решења туженог органа због неправилне примене материјалног права, непоступања по правилима поступка и због тога што је чињенично стање непотпуно или нетачно утврђено, односно зато што је из утврђених чињеница

изведен неправиљан закључак у погледу чињеничног стања. Позивајући се на пресуде Управног суда којима су поништена решења туженог указујући да су истоветна оспореном, истиче да је нетачна тврдња туженог да је тужилац захтевом тражио да му се поред ванредног усклађивања пензије, пензија додатно усклади за још додатних 4,21%, наводећи да је захтевом тражио да му се донесе решење о усклађивању пензије за 4,21%, наводећи правни основ тог усклађивања, а да је захтев поднео на основу члана 49. став 2. Статута туженог органа. Указује да извршена исплата неког усклађивања не ослобађа туженог обавезе да на захтев пензионера (овде тужиоца) донесе појединачни управни акт – решење о усклађивању и да за ово усклађивање постоји акт техничко спроведбеног карактера који служи за извршење законом стеченог права- Одлука министра одбране од 20.03.2008. године. Сматра да је првостепени орган у поступку по наведеном захтеву имао две могућности: да донесе појединачни управни акт, решење којим ће се пензија тужиоца ускладити или да донесе решење којим ће утврдити и у образложењу доказати да тужилац није стекао право основом наведене одлуке и члана 261. Закона о Војсци Југославије. Додаје и то да није тражио да му се исплати усклађивање, нити је тврдио да је исто исплаћено или да није, већ је само тражио појединачни управни акт о неспорном праву. Предлаже да суд уважи тужбу тужиоца, поништи оспорено решење и да обавезе туженог да тужиоцу надокнади трошкове и то на име састава тужбе у износу од 16.500,00 динара, по АТ, увећане за износ судске таксе по опредељењу суда.

Тужени орган је у одговору на тужбу остао при разлозима изнетим у оспореном решењу, с обзиром да тужилац у својој тужби није навео нове чињенице ни нове доказе, осим оних које је навео у жалби против првостепеног решења, а који су приликом доношења оспореног решења оцењени као неосновани, са којих разлога предлаже да суд тужбу одбије.

Управни суд је, у смислу члана 33. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС”, бр. 111/09), решио предмет спора без одржавања усмене расправе, будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у смислу одредбе члана 41. став 1. Закона о управним споровима, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, суд је нашао да тужба није основана.

У поступку пред првостепеним органом је утврђено да је тужилац захтевом тражио усклађивање превремене старосне пензије за јануар 2008. године за 4,21 % почев од 01.01.2008. године. Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган је у проведеном поступку утврдио да је тужилац остварио право на превремену старосну пензију правоснажним решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника број ПСП бр. 92847 УП – 1 7/91 од 07.01.1991. године, почев од 01.01.1991. године, те да пензија усклађена по војним прописима за децембар 2007. године износи 26.226,44 динара. Овако утврђена пензија је усклађена почев од 01.01.2008. године за 4, 21% по Одлуци о усклађивању војних пензија за 2007. годину („Службени војни лист”, број 13/08), а затим је

ванредно усклађена од 01.01.2008. године за 6,57%, чиме је обезбеђено да укупно усклађивање пензије за месец децембар 2007. године износи 11,06% у складу са чланом 75. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС”, број 85/05), у вези са чланом 193. став 1. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС”, број 116/07...10/15), тако да пензија за месец јануар 2008. године, износи 29.127,08 динара. Како је усклађивање пензије за 2007. годину за 4,21 % почев од 01.01.2008. године извршено, односно урачунато у ванредно усклађивање пензије од 11.06%, за који проценат су усклађене пензије свим корисницима пензија по Закону о пензијском и инвалидском осигурању, то је првостепени орган одбио захтев тужиоца за додатно усклађивање пензије за јануар 2008. године за 4,21 %.

Решавајући у поступку по жалби, тужени је закључио да је жалба неоснована и да ожалбеним решењем није повређен закон на штету тужиоца. Дајући разлоге за донету одлуку навео је да је Одлуком Министра одбране о усклађивању војних пензија за 2007. годину („Службени војни лист”, бр. 13/08) од 20.03.2008. године, уређен начин годишњег усклађивања износа пензија војних осигураника са пензијама одређеним за 2007. годину и утврђена вредност бода за њихов обрачун од 01.01.2008. године износи 9,40 динара, што изражено у процентима износи 4,21 %, које усклађивање нису добили корисници пензија код Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање. Решењем директора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање 01 бр. 181-431/08 од 25. јануара 2008. године, извршено је ванредно усклађивање пензија вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008. године за 11,06 % и одређено да ће се исплата усклађене пензије и новчаних накнада вршити од 01.01.2008. године. Како тужиочева пензија усклађена по војним прописима за месец децембар 2007. године износи 41.646,91 динар, то је утврђени месечни износ усклађен од 01.01.2008. године, за 4,21 % по Одлуци о усклађивању војних пензија за 2007. годину, а за 6,57% на основу закључка Владе Републике Србије 05 бр. 181.-11689/15 од 30.10.2015. године, чиме тужиоцу укупно усклађивање пензије на дан 01.01.2008. године износи 11,06 %, сагласно члану 75. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС”, бр. 85/05) а у вези с одредбом члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС”, бр. 116/07...10/15). Сходно наведеном, тужени је нашао да, имајући у виду да се војне пензије од 01.01.2008. године усклађују на исти начин као и пензије корисника код Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, да је првостепени орган правилно одлучио када је одбио захтев да се почев од 01.01.2008. године пензија усклађена за 11,06 %, усклади за још 4,21 %, као неоснован, са разлога што су корисницима војних пензија усклађене пензије за 4,21 % према Одлуци о усклађивању војних пензија за 2007. годину. Имајући у виду изнето, тужени је одбио жалбу као неосновану сходно члану 170. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16).

Одредбом члана 261. Закона о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 43/94, 28/96, 44/99, 74/99, 3/02 и 37/02 и "Службени лист СЦГ", бр. 7/05 и 44/05), било је прописано да се пензије усклађују у односу на плате професионалних војника и да прописе о усклађивању пензија на основу овог члана доноси савезни министар за одбрану. Наведена законска одредба престала је да важи на основу одредбе члана 197. став 2. Закона о Војсци Србије, који је ступио на снагу 1. јануара 2008. године.

Одредбом члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09 и 101/10), прописано је да се усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању овог закона на снагу, врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Одредбом члана 21. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС”, бр. 85/05), измењен је члан 80. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, којим је уређен начин усклађивања пензија, па је одређено да се пензија од 1. априла и 1. октобра текуће године усклађује, на основу статистичких података, са кретањем трошкова живота на територији Републике у претходних шест месеци.

Одредбом члана 73. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању прописано је да се за 2006, 2007. и 2008. годину пензије, изузетно од члана 21. тог закона, усклађују са процентом раста трошкова живота и процентом раста, односно пада зараде. Сагласно одредби члана 75. став 1. истог закона, уколико просечан износ пензије корисника у осигурању запослених исплаћене за претходну годину износи мање од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике у претходној години, пензије ће се ванредно ускладити од 1. јануара текуће године, за проценат којим се обезбеђује да се износ просечне пензије за претходну годину корисника у осигурању запослених доведе на ниво од 60% просечне зараде без пореза и доприноса исплаћених у претходној години. Према ставу 2. тог члана закона, ово ванредно усклађивање се може примењивати најдуже три године од дана почетка примене овог закона.

Решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање 01 бр. 181-431/08 од 25. јануара 2008. године, извршено је ванредно усклађивање пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008. године и одређено, поред осталог, да се пензије усклађују за 11,06%, а да ће се исплата усклађене пензије и новчаних накнада по овом решењу вршити од 1. јануара 2008. године.

Према тачки 2. Одлуке о усклађивању војних пензија за 2007. годину („Службени војни лист”, бр. 13/08), новчана вредност бода за обрачунавање пензија и других новчаних накнада корисника војних пензија од 01.01.2008. године износи 9,40 динара. Тачком 3. Одлуке је прописано да ће се за кориснике војних пензија који су право на исплату пензија остварили до 31.12.2007. године, према евиденцији Фонда за СОВО, обрачун и исплата разлике између усклађеног износа пензије из тачке 2. ове одлуке и исплаћених износа извршити истовремено са исплатом првог дела пензија за март 2008. године.

Закључком Владе Републике Србије 05 бр. 181-11689/15 од 30.10.2015. године, предвиђено је да се корисницима војних пензија остварених до 31. децембра 2007. године изврши усклађивање пензије, тако што ће се на пензије увећане од 01. јануара 2008. године за проценат усклађивања 4,21% утврђен Одлуком о усклађивању војних пензија за 2007. годину („Службени војни лист”, бр. 13/08), применити проценат усклађивања од 6,57%, чиме се обезбеђује да укупно усклађивање пензија за месец децембар 2007. године

износи 11,06%, што је увећање у складу са чланом 75. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС”, бр. 85/05), те да ће се исплата усклађеног износа пензије из става 1. те тачке вршити почев од исплате пензија за новембар 2015. године, с тим да је Влада Републике Србије сагласна да Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање једнократно исплати разлику између усклађеног износа пензије из тачке 1. овог закључка и исплаћеног износа пензије корисницима војних пензија, почев од пензије за месец јануар 2008. године, закључно са пензијом за месец октобар 2015. године, валоризовану применом индекса цена на мало, односно индекса потрошачких цена од месеца у коме је требало да буде извршена свака појединачна исплата овако усклађеног износа пензије. Закључком је такође одређено да ће се једнократна исплата из става 1. ове тачке извршити корисницима војних пензија који прихвате исплату на начин утврђен овим закључком, након закљученог уговора о вансудском поравнању, у јануару 2016. године.

Према оцени Управног суда, правилно је поступио тужени орган када је оспореним решењем одбио, као неосновану, жалбу тужиоца изјављену против првостепеног решења, с обзиром да је у поступку код првостепеног органа, без повреда правила поступка, правилно и потпуно утврђено чињенично стање, па је правилно примењено и материјално право када је одлучено као у диспозитиву првостепеног решења. Ово стога што је напред наведеном Одлуком о усклађивању војних пензија за 2007. годину, тужиоцу већ извршено усклађивање пензије за 4,21%, почев од 01.01.2008. године, чиме је повећана вредност бода са 9,02 на 9,40 и од тада му је исплаћивана пензија са тим увећањем, односно према вредности бода од 9,40 динара. Имајући наведено у виду, као и цитирану одредбу члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије, по којој се усклађивање пензија војних осигураника врши по динамици и на начин утврђен за кориснике пензија у осигурању запослених, што подразумева и идентичан проценат ванредног усклађивања, Управни суд налази да усклађивање пензија војним осигураницима, треба обрачунати на вредност бода из октобра 2007. године, од 9,02 динара, увећањем за разлику између процента ванредног усклађивања пензија корисника пензија у осигурању запослених од 11,06 % и процента већ извршеног усклађивања пензија војним осигураницима од 4,21 %, односно усклађивањем пензије за 11,06% на вредност бода од 9,02 динара, уз умањење за напред наведено већ извршено повећање од 4,21%, на основу одлуке министра одбране од 20.03.2008. године.

Суд је ценио наводе тужбе да тужилац није тражио усклађивање пензије, нити је тврдио да је усклађени износ исплаћен или неисплаћен, већ да је тражио доношење појединачног правног акта о том неспорном праву, у складу са чланом 49. став 2. статута туженог органа, па је нашао да су неосновани. Ово стога што се из захтева тужиоца од 10.10.2019. године види да је тражио доношење појединачног акта ради остваривања права по основу члана 261. Закона о Војсци Југославије и одлуке министра одбране о усклађивању војних пензија у 2007. године за 4,21%, а из свега наведеног произлази да су одлука министра одбране о усклађивању војних пензија за 2007. годину, односно решење директора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање 01 бр. 181-431/08 од 25. јануара 2008. године, као и закључак Владе Републике Србије 05 бр. 181-11689/15 од 30.10.2015. године, ваљани основи за остваривање права на усклађивање пензије. Осим тога, тужилац је наведено право на усклађивање пензије већ остварио, како и сам наводи у захтеву од 10.10.2019. године, те не постоји сврха

доношења појединачног правног акта ради остваривања већ оствареног права из пензијског осигурања.

Суд је ценио и остале наводе тужбе, па је код изнетог чињеничног и правног стања ствари нашао да не могу довести до другачијег одлучивања о законитости оспореног решења.

Са изнетих разлога, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је, на основу члана 40. став 2. Закона о управним споровим, одлучио као у ставу I диспозитива пресуде.

Суд је одбио, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора, с обзиром на његов успех у овој управној ствари, па је применом одредбе чланова 66. и 67. Закона о управним споровима, а у вези са члановима 150. и 153. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС” бр. 72/11...18/20), чије се одредбе у управном спору сходно примењују на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу II диспозитива пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 25.03.2022. године, 8 У 18286/20

Записничар
Јелена Драгојловић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Шундерић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

СС